

EFEMERÒPTERS DE LA FAUNA MARGINAL DELS EMBASSAMENTS ESPANYOLS

Maria Àngels Puig * i Narcís Prat **

Rebut: desembre de 1984

SUMMARY

Ephemeroptera of the marginal fauna of Spanish reservoirs

The mayflies collected in 55 Spanish reservoirs are revised. The 10 genera originally recensed include 18 mayfly species; only **Caenis luctuosa** is commonly found in the samples.

Alguns dels treballs publicats que versen sobre la limnologia dels embassaments espanyols (MARGALEF *et al.*, 1976; PRAT, 1978, 1979, 1980) han inclòs llistes de macroinvertebrats. Aquestes llistes permetien de conèixer l'estructura general de les comunitats per a determinats grups en què el nivell d'identificació era prou acurat. Pel que fa als efemeròpters, les llistes restaven en qualitat de gènere, i van ser 10 els gèneres censats (*Ephemera*, *Ecdyonurus*, *Siphonurus*, *Choroterpes*, *Thraulius*, *Cloeon*, *Procloeon*, *Centroptilum*, *Baetis* i *Caenis*). La revisió posterior del material collectat ha permès la identificació de 18 espècies, essent el gènere *Cloeon*, amb cinc espècies, el millor representat. Hom pot veure a la taula I la distribució de les espècies segons els embassaments, per bé que hi manca el gènere *Siphonurus* ja que la mostra on s'havia trobat no es conserva a la col·lecció de mostres de fauna dels embassaments.

El primer que cal remarcar és el fet que només una espècie (*Caenis luctuosa*) es troba àmpliament distribuïda. Moltes de les espècies identificades han estat trobades solament en un embassament i les altres, tret de *C. luctuosa*, han estat capturades en un nombre màxim de tres embassaments.

El coneixement que es té de la distribució dels efemeròpters dins d'algunes conques hidrogràfiques ens porta a sospitar que la presència de *B. rhodani*, *B. alpinus*, *Ecdyonurus dispar* i *E. macani* a l'embassament de Susqueda té el seu origen en la dispersió per deriva d'aquestes espècies des de les seves zones de distribució en diferents torrents i rieres del Montseny.

Cal remarcar que la majoria d'exemplars de *T. bellus* i *C. picteti* capturats a la campanya d'hivern eren nimfes en el darrer estadi, mentre que el que es creia respecte al cicle d'aquestes espècies feia intuir l'aparició de nimfes madures a l'estiu i la

* Departamento de Ecología. Facultad de Biología. Universidad de Murcia. Murcia.

** Departament d'Ecologia. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.

TAULA II. Agrupaments dels embassaments espanyols on s'han capturat efemeròpters, segons la mineralització i l'eutròfia (segons dades de MARGALEF *et al.*, 1976).

Grup 1.	20, 25 (gens mineralitzats, oligotròfics)
Grup 2.	26, 32, 97 (gens mineralitzats, eutròfics)
Grup 3.	19, 40, 54, 60 (calcaris, eutròfics)
Grup 4.	5, 66, 68 (calcaris moderats, gens eutròfics)
Grup 5.	56, 62, 64, 66, 73, 80, 82, 83, 85, 90 (més calcaris, eutròfia mitjana)
Grup 6.	33, 37, 58, 77, 78, 86 (màxima mineralització, pobres en nutrients)

possessió d'una fase de latència hivernal. L'existència de dos cicles anuals per a aquestes espècies ha estat confirmada per estudis posteriors a diferents rius de la vessant mediterrània espanyola (PUIG & FERRERAS, en premsa).

Set de les catorze estacions on ha estat trobada *C. luctuosa* corresponen a la conca del riu Guadalquivir, fet que remarca la importància d'aquesta espècie dintre de la fauna de macroinvertebrats en aquesta conca.

Si hom fa l'associació entre els embassaments amb més d'una espècie i els grups d'embassaments establerts per MARGALEF *et al.* (1976) (taula II), hom pot veure que tots corresponen a grups d'embassaments calcaris i la major part d'ells a embassaments amb eutròfia mitjana; aquest darrer fet es troba lligat amb els costums alimentaris de la major part de les espècies, que són detritívores o microtritadores.

Com a cloenda, cal remarcar que el nombre d'espècies d'efemeròpters trobades als embassaments espanyols és molt baix, al-

hora que espècies com *C. picteti*, *T. bellus* i *H. fusca*, pobladors potencials del litoral dels embassaments, tenen una distribució molt restringida en els embassaments espanyols, la qual cosa pot deure's a la no-adequació del mostreig. En el futur cal aprofundir aquesta primera aportació.

BIBLIOGRAFIA

- MARGALEF, R., PLANAS, D., ARMENGOL, J., VIDAL, A., PRAT, N., GUISET, A., TOJA, J. & ESTRADA, M. 1976. *Limnología de los embalses españoles*. Publ. Ministerio Obras Públicas. Madrid, núm. 123.
- PRAT, N. 1978. Fauna bentónica de los embalses españoles. *II Asamblea Nacional de Geodesia y Geofísica*. Barcelona, 1976: 2041-2054.
- PRAT, N. 1979. Fauna marginal de los embalses españoles. *Misc. Zool.*, 5: 149-160.
- PRAT, N. 1980. Bentos de los embalses españoles. *Oecol. aquat.*, 4: 3-43.
- PUIG, M. A. & FERRERAS, M. (en premsa). Patterns of distribution of the mayflies in the Bembézar bassin. *Ann. Limnol.*